

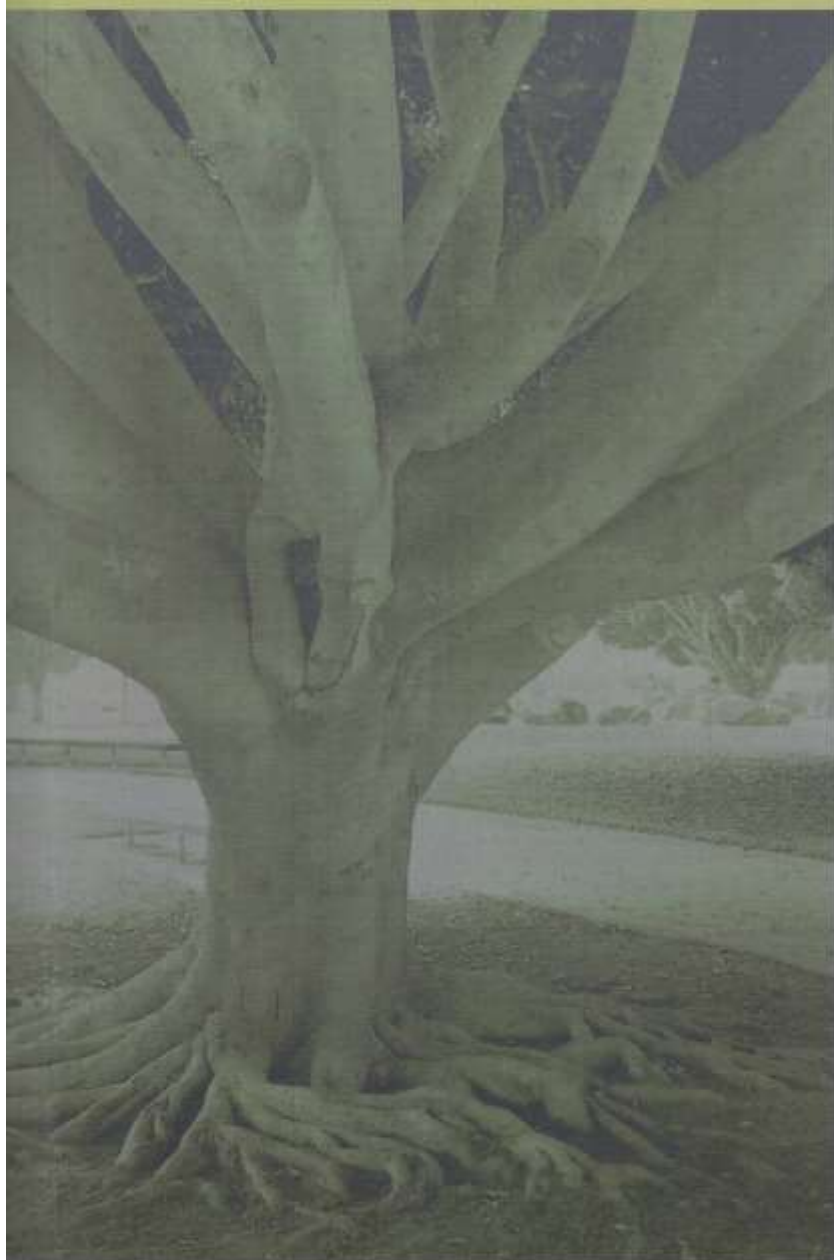
KERYKS

FORUM PEDAGOGICZNORELIGIJNE

Międzynarodowe – Międzykulturowe – Międzydyscyplinarne

RELIGIONSPÄDAGOGISCHES FORUM

international – interkulturell – interdisziplinär

wydawnictwo
adam marszałek

KERYKS

KERYKS

Recenzenci / Rezensenten / Reviewers

prof. dr Franz-Josef Bäumer, prof. dr hab. Zdzisław Kroplewski

Redaktor prowadzący / Redakteur / Editor

Edyta Peszyńska

Edycja tekstu / Textbearbeitung/ Text edition

Bożena Czarnocka (polskie teksty / polnische Texte / polish texts)

Gerda Büssing (niemieckie teksty / deutsche Texte / german texts)

Tłumaczenie tekstów / Übersetzung der Texte / Translation of the texts

Herbert Ulrich, dr Agnieszka Zduniak, Agnieszka Krupa

Projekt okładki / Umschlaggestaltung / Cover design

Anja Niemann, Krzysztof Galus

Skład komputerowy / Computersatz / Computer composition

Paweł Banasiak

ISBN 978-83-7780-447-3

ISSN 1643-2444

© **Wydawnictwo Adam Marszałek • Toruń 2012**

Wydawnictwo prowadzi sprzedaż wysyłkową:

tel./fax 56 648 50 70, e-mail: marketing@marszalek.com.pl

Wydawnictwo Adam Marszałek,

ul. Lubicka 44, 87-100 Toruń,

tel./fax 56 648 50 70; tel. 56 660 81 60, 56 664 22 35

e-mail: info@marszalek.com.pl www.marszalek.com.pl

Drukarnia nr 2, ul. Warszawska 52, 87-148 Łysomice, tel. 56 678 34 78

KERYKS

FORUM PEDAGOGICZNORELIGIJNE

Międzynarodowe – Międzykulturowe – Międzydyscyplinarne

RELIGIONSPÄDAGOGISCHES FORUM

international – interkulturell – interdisziplinär

10 (2011)

ISSN 1643-2444

Redaktorzy / Redakteure / Editors

Cyprian Rogowski (Redaktor Naczelny / Hauptschriftleiter / Editor in Chief)

Profesor pedagogiki religii, Wydział Teologii, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Olsztyn (Polska)

Professor für Religionspädagogik, Theologische Fakultät, Ermländisch-Masurische Universität Olsztyn, Olsztyn (Polen)

E-Mail: cyprianrogowski@wp.pl

Egon Spiegel

Profesor teologii praktycznej: Pedagogika Religii i Teologia Pastoralna, Instytut Teologii Katolickiej, Uniwersytet Vechta, Vechta (Niemcy)

Professor für Praktische Theologie: Religionspädagogik und Pastoraltheologie, Institut für Katholische Theologie, Universität Vechta, Vechta (Deutschland)

E-Mail: egon.spiegel@uni-vechta.de

Annette M. Stroß

Profesor nauk o wychowaniu i pedagogiki prozdrowotnej, Instytut Nauk o Wychowaniu, Wyższa Szkoła Pedagogiczna Karlsruhe, Karlsruhe (Niemcy)

Professorin für Allgemeine Erziehungswissenschaft und Gesundheitspädagogik, Institut für Erziehungswissenschaft mit Schwerpunkt in außerschulischen Feldern, Pädagogische Hochschule Karlsruhe, Karlsruhe (Deutschland)

E-Mail: annette.stross@ph-karlsruhe.de

Janusz Mariański

Profesor socjologii moralności, Wydział Nauk Społecznych, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II, Lublin (Polska)

Professor für Soziologie der Moral, Fakultät für Sozialwissenschaften, Katholische Universität Lublin Johannes Paul II., Lublin (Polen)

E-Mail: januszm@kul.lublin.pl

Współpraca / Mitarbeit / Cooperation

Martin Jäggle

Profesor pedagogiki religii, Instytut Teologii Praktycznej, Wydział Teologii Katolickiej, Uniwersytet Wiedeński, Wiedeń (Austria)

Professor für Religionspädagogik, Institut für Praktische Theologie, Katholisch-Theologische Fakultät, Universität Wien, Wien (Österreich)

E-Mail: martin.jaeggle@univie.ac.at

Bogusław Śliwerski

Profesor nauk o wychowaniu, Chrześcijańska Akademia Teologiczna w Warszawie i Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie, Warszawa (Polska)

Professor für Allgemeine Erziehungswissenschaft, Christlich Theologische Akademie, Warszawa und Maria Grzegorzewska Akademie für Sonderpädagogik Warszawa, Warszawa (Polen)

E-Mail: boguslawsliewski@gmail.com

Asystent Redakcyjny / Redaktionsassistentz / Assistance of

Anja Niermann

B.A. i M.Ed., współpracownik naukowy, Katedra Teologii Praktycznej: Pedagogika Religii i Teologia Pastoralna, Instytut Teologii Katolickiej, Uniwersytet Vechta, Vechta (Niemcy)

B.A. und M.Ed., Wissenschaftliche Mitarbeiterin am Lehrstuhl für Praktische Theologie: Religionspädagogik und Pastoraltheologie, Institut für Katholische Theologie, Universität Vechta, Vechta (Deutschland)

E-Mail: anja.niermann@uni-vechta.de

SPIS TREŚCI / INHALTSVERZEICHNIS / LIST OF CONTENTS

	Od Redakcji	9
	Von der Redaktion	11
	Editorial	13
GOŚĆ NUMERU / GASTKOMMENTAR / GUEST COMMENTARY	Richard von Weizsäcker	17
	Komentarz Gościa dla polsko-niemieckiego czasopisma naukowego KERYKS	
	Gastkommentar für die deutsch-polnische Wissenschaftszeitschrift KERYKS	
	Guest commentary for the German-Polish science journal KERYKS	
ARTYKUŁY / BEITRÄGE / CONTRIBUTIONS	Tomasz Adamczyk	23
	Postawy młodzieży studenckiej wobec religii	
	Die Einstellungen der studentischen Jugend zur Religion	
	Attitudes of the student youth to religion	
	Emilia Zimnica-Kuzioła	57
	„Wirtuozi religijni” – opis religijności mieszkańców wsi (na podstawie badań jakościowych)	
	„Religiöse Virtuosen” – Beschreibung der Religiosität von Dorfbewohnern (auf der Basis qualitativer Untersuchungen)	
	“Religious virtuosos” – a description of the religious residents of the village (on the basis of qualitative studies)	
	Ralph Sauer	91
	Jezus Chrystus – postać, z którą mogą identyfikować się młodzi ludzie?	
	Jesus Christus – eine Identifikationsfigur für junge Menschen heute?	
	Jesus Christ – a role model for young people today?	
	Agnieszka Zduniak	113
	Doświadczenie wiary czy festiwal emocji? Religijne eventy w polskim Kościele	
	Glaubenserfahrung oder Festival der Emotionen? Religiöse Events in der polnischen Kirche	
	Experience of faith or festival of emotion? Religious events in the Polish Church	

Thomas Meurer	147
Duchowość jako zamiennik religii? Wyprawy w mgliste pogranicze religii i duchowości	
Spiritualität als Religionsersatz? Erkundungsgänge im nebulösen Grenzland zwischen Religion und Spiritualität	
Spirituality as a substitute for religion? Explorations in the vague borderland of religion and spirituality	
Ulrich Kropač / Bernhard Grümme / Egon Spiegel	161
Dydaktyczna Grupa Katolickich Pedagogów Religii (AKRK) – sekcja dydaktyczna. Symposium – 29–31.08.2009 w Berlinie. Religia kształci	
AKRK – Sektion Didaktik. Symposium – 29–31.08.2009 in Berlin. Religion bildet	
Working Group Pedagogics of Catholic Religion and Catechesis (AKRK) – teaching Section. Symposium – 29–31.08.2009 in Berlin Religion educates	
Harald Schwillus	173
Religia kształci. Profil szkolnego nauczania religii	
Religion bildet. Das Profil des Religionsunterrichts	
Religion educates. The profile of religious education at school	
Georg Langenhorst	197
Rozstanie z dydaktyką historii Kościoła. Optowanie za integralnym rozumieniem nauczania uwarunkowanego pamięcią historyczną	
Abschied von der Kirchengeschichtsdidaktik. Plädoyer für ein integrales Verständnis von erinnerungsgeleitetem Lernen	
Parting of Church history teaching. Plea for an integrated understanding of teaching conditioned by historical memory	
Magdalena Rzepa / Marek Ciechowski	233
Między sacrum a profanum, między globalizacją a globalizacją – studium lanckorońskiego festiwalu „Anioł w miasteczku”	
Zwischen Sacrum und Profanum, zwischen Glokalisierung und Globalisierung – eine Studie über das Festival „Ein Engel im Städtchen” in Lanckorona	
Between the sacred and the profane, between glocalization and globalization – the study of Lanckorona’s festival “Angel in Town”	
Anja Niermann	259
Cyfrowe sieci społeczne – wymiar polityczny i społeczno/socjo-teologiczna interpretacja	
Digitale soziale Netzwerke – politische Dimension und soziotheologische Interpretation	
Digital social networks – political dimension and sociotheological interpretation	

NOWE INSPIRACJE W NAUKACH O WYCHOWANIU / IMPULSE AUS DER ERZIEHUNGSWISSENSCHAFT / IMPULSES OF EDUCATION	<p>Czesław Kupisiewicz 275 Szkoła alternatywna – definicje, rodzaje, ocena, perspektywy rozwoju Die alternative Schule – Definitionen, Arten, Beurteilung, Entwicklungsperspektiven Alternative School – definitions, types, evaluation, development</p> <p>Bogusław Śliwowski 291 Czy(m) jest edukacja alternatywna? Was ist (und gibt es) alternative Bildung? What is (and does exist) an alternative education?</p> <p>Guido Meyer 307 „Trzeci wymiar” i jego znaczenie dla religijnego nauczania – zbliżenie do teorii Dany’ego-Roberta Dufoura Die „Dritte Dimension” und ihre Bedeutung für die religiöse Bildung – Annäherung an Dany-Robert Dufour The “third dimension” and its meaning for the religious education – approach to Dany-Robert Dufour</p>
W KIERUNKU PRAKTYKI / AUS DER PRAXIS / TOWARD THE PRACTICE OF	<p>Rupert von Stülpnagel 327 Lekcje religii katolickiej w archidiecezji berlińskiej Katholischer Religionsunterricht im Erzbistum Berlin Catholic religious education in the Archbishopric of Berlin</p>
RECENZJE / REZENSIONEN / REVIEWS	<p>Detlef Pollack, <i>Rückkehr des Religiösen? Studien zum religiösen Wandel in Deutschland und Europa II</i>, Tübingen Mohr Siebeck Verlag, 2009, (Agnieszka Zduniak) 347</p> <p>Rudolf Englert, <i>Religionspädagogische Grundfragen Anstöße zur Urteils- bildung</i>, Stuttgart, Kohlhammer, Wydanie 2 / 2 Aufl 2009 (Ralph Sauer) 359</p> <p>Andreas Prokopf, <i>Religiosität Jugendlicher Eine qualitativ-empirische Untersuchung auf den Spuren korrelativer Konzeptionen</i>, Stuttgart Kohlhammer, 2008 (Egon Spiegel) 367</p> <p>Józef Stala, <i>Familienkatechese in Polen um die Jahrhundertwende Probleme und Herausforderungen</i>, Tarnów Wydawnictwo Biblos, 2008 (Rafał Bednarczyk) 371</p> <p>Thomas Nauwerth, <i>Fabelnd denken lernen. Konturen biblischer Didaktik am Beispiel Kinderbibel. Arbeiten zur Religionspädagogik</i>, Band 42, Göt- tingen V & R unipress, 2009 (Marion Keuchen) 379</p> <p>Manfred Eder, <i>Kirchengeschichte 2000 Jahre im Überblick</i>, Dusseldorf Patmos-Verlag, 2008 (Konstantin Lindner) 383</p> <p>Janusz Manański, <i>Przemiany moralności polskich maturzystów w latach 1994-2009. Studium socjologiczne</i>, Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011, (Józef Baniak) 389</p>

SPRAWOZDANIA / BERICHTE / REPORTS	Engelbert Groß Kongres katechetyczny 1960 w Eichstätt: złoty jubileusz Katechetischer Kongress 1960 in Eichstätt: Goldenes Jubiläum Catechetical congress 1960 in Eichstätt: Golden Jubilee	401
RADA NAUKOWA / WISSENSCHAFTLICHER BEIRAT / ACADEMIC COUNCIL		407
INFORMACJE DLA AUTORÓW / INFORMATIONEN FÜR AUTOREN/ /INNEN / DIRECTIONS FOR CONTRIBUTORS		413

OD REDAKCJI

Drodzy Czytelnicy

Międzynarodowy, międzykulturowy i interdyscyplinarny profil KERYKSA stanowi niewątpliwie platformę dla szerszego spektrum badań zarówno od strony teoretycznej, jak i praktycznej, nie zaniedbując przy tym empirycznej pedagogiki religii. Wielowymiarowy i wieloaspektowy wymiar periodyku, przede wszystkim jego interdyscyplinarność inspirowała wręcz badaczy do podejmowania nowoczesnego dyskursu naukowego, odpowiadającego współczesnym wyzwaniom, prowadzącym do ciągłej weryfikacji takich pojęć pedagogiczno-religijnych, jak: *wychowanie, kształcenie, edukacja, czy sam przekaz w ogóle*. Rekonstrukcja myślenia w obszarze wszystkich podmiotów edukacyjnych, w tym służebnej roli Kościołów z ich przesłaniem pedagogicznym domaga się nowego i integralnego spojrzenia na sam fenomen religii i religijności, zwłaszcza pod kątem przemian socjo-kulturowych i antropologicznych. W tym właśnie kontekście pedagogika religii powinna pytać między innymi o przyczyny powstających kryzysów religijnych i – analizując relewancję religijnego kształcenia i wychowania – wnikać głębiej w same procesy powstawania tychże kryzysów.

Niniejszy numer, chociaż nie jest numerem ściśle tematycznym, jak poprzedni poświęcony zagadnieniom związanym z nauczaniem religijnym i polityką, to jednak do pewnego stopnia stanowi przedłużenie tamtej refleksji.

W dziale artykułów autorzy z różnych środowisk akademickich polskich i zagranicznych podejmują problematykę dotyczącą między innymi postaw młodzieży wobec fenomenu religii i religijności. Z tym zagadnieniem łączy się także bardzo interesujący temat, który poruszył w swoim artykule Thomas Meurer. Reflektuje on pojęcie duchowości rozumianej jako zamiennik religii. Są to dywagacje autora, które określił jako wyprawy w mgliste pogranicze religii i duchowości. Niestety, nie doczekał on wydania tego numeru ze swoim opracowaniem, bowiem zmarł po długiej i ciężkiej chorobie. Niech mu będzie chwała za całą jego spuścizną naukową.

Inne opracowania autorów tego działu kierują uwagę Czytelnika na problematykę związaną z religią, jej wymiarem edu-

cyjnym. W dziale nowych inspiracji w naukach o wychowaniu można znaleźć interesujący dwugłos, który dotyka kwestii tzw. szkoły alternatywnej, jej definicji, rodzajów, oceny i perspektywy jej rozwoju, z poszukiwaniem jednocześnie odpowiedzi na pytanie: czym jest edukacja alternatywna?

Jak zwykle dział recenzji zawiera najnowsze publikacje i Redakcja ma nadzieję, że zainspirują one Czytelnika do głębszej refleksji.

Jeszcze na koniec pragniemy z radością oznajmić współpracującym z naszym periodykiem i autorom z różnych międzynarodowych środowisk akademickich, publikujących na łamach KERYKSA, jak również wszystkim Czytelnikom, że zawiązana kooperacja z największą naukową oficyną wydawniczą w Polsce – Adam Marszałek coraz bardziej się intensyfikuje. Ostatnie spotkanie w Toruniu z Panem Dr Adamem Marszałkiem – Prezesem Wydawnictwa – miało charakter niezwykle merytoryczny i konstruktywny, co do dalszych planów współpracy. Jeszcze raz, tą drogą, w szczególny sposób wyrażamy Panu Prezesowi Wydawnictwa nasze podziękowanie i wdzięczność.

Ks. Cyprian Rogowski
Redaktor Naczelny

VON DER REDAKTION

Liebe Leserin, lieber Leser!

Das internationale, interkulturelle und interdisziplinäre Profil von KERYKS markiert eine Plattform, auf der ein breites Spektrum von Forschungen, nicht zuletzt auch auf empirischer Basis und hinsichtlich ihrer Praxisrelevanz, seinen Platz findet. Die an vielschichtigen Aspekten reiche Dimension unserer Zeitschrift und vor allem ihr interdisziplinärer Charakter sollen Wissenschaftlern/innen unterschiedlicher Disziplinen inspirieren, miteinander in einen Diskurs zu treten, der die Herausforderungen unserer Zeit aufnimmt und zur kontinuierlichen Verifizierung religionspädagogischer Begriffe wie *Erziehung*, *Bildung*, *religiöse Bildung* usw. beiträgt. Die Rekonstruktion des Denkens auf dem Handlungsfeld aller Bildungsträger, einschließlich dem kirchlichen mit seinem besonderen pädagogischen Auftrag, erfordert eine neue und integrale Sicht der Phänomene der Religiosität und Religion, insbesondere unter dem Gesichtspunkt sozio-kultureller Veränderungen und anthropologischer Perspektivenwechsel. In ebendiesem Kontext hat die Religionspädagogik unter anderem auch nach den Ursachen der entstehenden religiösen Krisen zu fragen und – durch Analyse der Relevanz religiöser Bildung und Erziehung – tiefer in die Entstehungsprozesse dieser Krisen selbst einzudringen.

Die vorliegende Ausgabe ist zwar keine Themennummer im strikten Sinn – die vorherige befasste sich mit dem Verhältnis von Religion bzw. Religionspädagogik/Religionsunterricht und Politik –, aber in gewisser Hinsicht die Fortsetzung der in der vorherigen Ausgabe fokussierten Reflexion.

Im *Artikelteil* beschäftigen sich die Autoren/innen aus unterschiedlichen Wissenschaftsdisziplinen unter anderem mit der Problematik der Einstellung von Jugendlichen zu den Phänomenen Religion und Religiosität. Mit dieser Fragenstellung ist ein sehr interessantes Thema verbunden, das auch Thomas Meurer in seinem Beitrag anspricht. Er reflektiert den Begriff der als Synonym für Religion verstandenen Spiritualität. Dies sind Ausführungen, die der Autor selbst als Ausflüge in das verschwommene Grenzgebiet von Religion und Spiritualität bezeichnet. Leider kann der Autor die Ausgabe dieser Nummer, in

der sein Artikel erscheint, nicht mehr erleben. Thomas Meurer verstarb nach langer und schwerer Krankheit. Wir trauern um unseren hochgeschätzten Kollegen und schulden ihm Anerkennung und Dank für sein wissenschaftliches Erbe.

Beiträge anderer Autoren/innen richten die Aufmerksamkeit der Leser/innen auf die (religiöse) Dimension von Bildung und Erziehung. In der Rubrik *Impulse aus der Erziehungswissenschaft* findet sich ein interessantes Zwiegespräch, das die Frage der sogenannten Alternativschule betrifft: ihre Definition, ihre Arten, ihre Beurteilung und ihre Entwicklungsperspektiven, bei gleichzeitiger Suche nach einer Antwort auf die Frage, was alternative Bildung eigentlich ist.

Wie üblich enthält der *Rezensionenteil* Besprechungen einiger neuer Publikationen, die Redaktion hofft, dass diese den Leser zu tieferer Reflexion inspirieren werden.

Zum Schluss möchten wir den mit unserer Zeitschrift zusammenarbeitenden Autoren/innen aus verschiedenen internationalen akademischen Kreisen, die ihre Beiträge in KERYKS veröffentlichen, die freudige Mitteilung machen, dass die mit dem Verlag Adam Marszałek, dem größten wissenschaftlichen Verlagshaus in Polen, angebahnte Kooperation zunehmend intensiver wird. Die letzte Begegnung mit dem Leiter des Verlages, Herrn Dr. Adam Marszałek, hatte außergewöhnlich sachlichen und konstruktiven Charakter hinsichtlich der weiteren Pläne für unsere Zusammenarbeit. Auf diesem Wege möchte ich dem Verlagsdirektor noch einmal unsere besondere Dankbarkeit und Verbundenheit versichern.

Die Schriftleitung wünscht den Lesern/innen der vorliegenden Ausgabe von KERYKS eine fruchtbare Lektüre.

Cyprian Rogowski
Hauptschriftleiter

EDITORIAL

Dear Readers,

the international, intercultural and interdisciplinary profile of KERYKS provides a platform for the wider spectrum of both theoretical and practical research, not neglecting the empirical aspect of religious education. Multidimensional and multifaceted character of our magazine and most of all its multidisciplinary nature inspire the research workers to take up a modern scientific discourse, responding to contemporary challenges, leading to the continuous verification of such terms as *upbringing, education, training and learning*, or generally *communication and message*. The reconstruction of thinking in the area of all educational subjects, including the subservient and ancillary role of Churches, together with their pedagogical message, requires a new and integral perspective on religion and religiosity, especially from the point of view of social, cultural and anthropological changes. In this context, religious education should, *inter alia*, ask questions on the reasons of the arising religion crises and thus, when analysing the relevance of the religious education and upbringing, to penetrate into the processes of these crises.

Despite being strictly subject-related, this issue, like the previous one, has been dedicated to the problems concerning religious education and politics, to some degree it makes the extension of that reflection.

In the section of articles, authors representing various academic circles, both Polish and West European, take up the problems related to the attitude of young people towards phenomena of religion and religiosity. Another very interesting problem referring to the issue mentioned above was touched by Thomas Meurer in his article. It is reflecting the concept of spirituality understood as the substitute of religion. These are the divagations of the author, which were determined by him as the expeditions to the vague borderland of religion and spirituality. Unfortunately, the author did not live to see the release of this issue, as he died after a long and serious illness. Let him be the glory for his entire scientific legacy. The remaining studies in this chapter address reader's attention to the religion related problems and their educational dimension. In the chapter dedi-

cated to some new inspirations in educational sciences one can find an interesting duet that touches the issue of the so called alternative school, its definition, kinds, evaluation and the perspective of its development, while searching for answers to the question: what is the alternative education?

The section of reviews, as usual, contains the newest publications and the Editorial Team hopes they will inspire the Reader to more and deeper reflections.

At the end, we are happy to announce to our cooperators and to the authors of various international academic circles who publish in KERYKS, as well as to all our Readers, that our collaboration with the greatest scientific publishing house in Poland, Adam Marszałek, is becoming more and more intensive. The last meeting with Dr. Adam Marszałek, President of the Publishing House, proved to be very substantive and effective concerning the future plans of our cooperation. Once again, we want to express our thanks and gratitude to Mr. President of the Publishing House

Cyprian Rogowski
Editor-in-chief

Międzynarodowy, międzykulturowy i interdyscyplinarny profil KERYKSA stanowi platformę szerszego spektrum badań z uwzględnieniem płaszczyzny empirycznej, jak również ich relewancji w wymiarze praktycznym. Wieloaspektowy wymiar periodyku, a przede wszystkim jego interdyscyplinarność, inspiruje naukowców różnych dyscyplin do podejmowania dyskursu uwarunkowanego współczesnymi wyzwaniami. Chodzi w nim o ciągłą weryfikację takich pojęć pedagogiczno-religijnych, jak: *wychowanie, kształcenie, edukacja*. Rekonstrukcja myślenia w obszarze wszystkich podmiotów edukacyjnych, w tym Kościoła z jego szczególnym przesłaniem pedagogicznym, domaga się nowego i integralnego spojrzenia na sam fenomen religijności i religii, zwłaszcza pod kątem socjo-kulturowych przemian i antropologicznych perspektyw. W tym właśnie kontekście pedagogika religii ma za zadanie pytać między innymi o przyczyny powstających kryzysów religijnych i – analizując relewancję religijnego kształcenia i wychowania – wnikać głębiej w same procesy powstawania tychże kryzysów.

Niniejszy numer nie jest wprawdzie numerem tematycznym w ścisłym tego słowa znaczeniu, jak poprzedni poświęcony zagadnieniom związanym z fenomenem religii w ogóle, względnie pedagogiki religii/nauczania religii i polityki, ale w pewnym sensie stanowi przedłużenie tamtych refleksji.

W dziale artykułów autorzy z różnych dyscyplin naukowych podejmują między innymi problematykę dotyczącą postaw młodzieży wobec fenomenu religii i religijności. Redakcja życzy Państwu inspirującej lektury.

Das internationale, interkulturelle und interdisziplinäre Profil von KERYKS markiert eine Plattform, auf der ein breites Spektrum von Forschungen, nicht zuletzt auch auf empirischer Basis und hinsichtlich ihrer Praxisrelevanz, seinen Platz findet. Die an vielschichtigen Aspekten reiche Dimension unserer Zeitschrift und vor allem ihr interdisziplinärer Charakter sollen Wissenschaftler/innen unterschiedlicher Disziplinen inspirieren, miteinander in einen Diskurs zu treten, der die Herausforderungen unserer Zeit aufnimmt und zur kontinuierlichen Verifizierung von religionspädagogischen Begriffen wie Erziehung, Bildung, religiöse Bildung usw. beiträgt. Die Rekonstruktion des Denkens auf dem Handlungsfeld aller Bildungsträger, einschließlich dem kirchlichen mit seinem besonderen pädagogischen Auftrag, erfordert eine neue und integrale Sicht der Phänomene Religiosität und Religion, insbesondere unter dem Gesichtspunkt soziokultureller Veränderungen und anthropologischer Perspektivenwechsel. In ebendiesem Kontext hat die Religionspädagogik unter anderem auch nach den Ursachen der entstehenden religiösen Krisen zu fragen und – durch Analyse der Relevanz religiöser Bildung und Erziehung – tiefer in die Entstehungsprozesse dieser Krisen selbst einzudringen.

Die vorliegende Ausgabe ist zwar keine Themennummer im strikten Sinn – die vorherige befasste sich mit dem Verhältnis von Religion bzw. Religionspädagogik/Religionsunterricht und Politik –, aber in gewisser Hinsicht die Fortsetzung der in der vorherigen Ausgabe fokussierten Reflexion.

Im Artikelteil beschäftigen sich Autoren/innen aus unterschiedlichen Wissenschaftsdisziplinen unter anderem mit der Problematik der Einstellung von Jugendlichen zu den Phänomenen Religion und Religiosität.

Die Redaktion wünscht Ihnen eine anregende Lektüre.

ISSN 1643-2444

9 771643 244007

ISBN 978-83-7780-477-3

9 788377 804773

Wydawnictwo
Adam
Marszałek

